

Szent István Egyetem
Gödöllő

5/2011. sz. rektori utasítás a Szent István Egyetemen folytatott tudományos publikációs
tevékenységgel kapcsolatos adatbázis kialakításáról és alkalmazásáról

2011. december

A Szent István Egyetem (továbbiakban Egyetem) a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) alapító tagja, elkötelezett a nemzeti tudományos adatbázis létrehozásában, működtetésében. Ezért a Szent István Egyetemen (továbbiakban Egyetem) folytatott tudományos, műszaki és művészeti alkotói és előadói (a továbbiakban: tudományos) művek adatbázisának kialakítása, az adatbázis naprakészen tartása, alkalmazása érdekében az alábbi utasítást adom ki.

Általános rendelkezések
Az utasítás hatálya és célja
1. §

(1) Az utasítás személyi hatálya kiterjed az Egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban álló teljes és részfoglalkozású dolgozókra (oktató, tudományos kutató, professor emeritus), továbbá a nappali doktori képzésben részt vevő, az Egyetemmel hallgatói jogviszonyban, valamint doktorjelölti jogviszonyban állókra.

(2) A szabályzat tárgyi hatálya az (1) bekezdésben meghatározott személyek mindazon műveire kiterjed, amelyek oktatási, kutatási, műszaki és művészeti alkotói és előadói tevékenységük eredményeként jöttek létre.

(3) A Magyar Tudományos Művek Tára (továbbiakban MTMT) létrehozásának és működésének elsődleges célja, hogy létrejöjjön egy több célra hasznosítható nemzeti bibliográfiai adatbázis, valamint azon belül az Egyetem egészére érvényes, az intézmény tudásvagyonát megjeleníteni képes hiteles adatbázis.

(4) Az MTMT tartalmazza a művek hiteles adatait, valamint az azokra történt utalásokat (idézőket), továbbá lehetővé teszi a többszerzős művek esetén a mű valamennyi szerzőhöz, valamint a szerzők által megadott intézményhez, illetve annak adott egységéhez történő kapcsolását.

(5) Az MTMT bibliográfiai adatbázisa és az Egyetemi Könyvtár által kialakított teljes szövegű repozitóriumok használata az (1) bekezdésben meghatározott személyekre jogviszonyuk teljes időtartama alatt hatályos és érvényes.

Az MTMT működtetése az Egyetemen
2. §

(1) Az Egyetemen keletkező műveket a Magyar Tudományos Művek Tárában, valamint az ehhez kapcsolódó Egyetemi repozitóriumban kell nyilvántartani, archiválni és szolgáltatni.

(2) Az MTMT nyilvános és hiteles nyilvántartás, amely követi az Egyetem szervezeti felépítését. Az adatbázis nyilvános hivatkozásként publikációs adatokat szolgáltat a jelen utasítás személyi hatálya alá tartozók tudományos előmenetele, az Egyetem akkreditációja, az Egyetem egyes egységeinek minősítése, a doktori iskolákkal kapcsolatos követelmények

teljesítése, a pályázati adatszolgáltatások, az akadémikus tagajánlások, az "MTA doktora" pályázatok beadása, valamint minden olyan hivatalos eljárás esetében, amelyet az Egyetem ide sorol.

(3) Az MTMT-ben nyilván kell tartani a rektori utasítás hatályba lépését megelőzően az Egyetemen közalkalmazotti jogviszonyban állt oktatók, kutatók a közalkalmazotti jogviszony idejére vonatkozó adatait is. Ennek a nyilvántartásnak kialakítása és karbantartása, az illetékes egység feladata, a kari MTMT adminisztrátorok közreműködésével.

(4) Az Egyetemen az oktatói követelmények megítélésére irányuló eljárásokban, az előléptetéseknél, a habilitációs eljárásban, a doktori fokozatszerzési eljárásban, valamint a tudományos publikációs tevékenység megítélése során az MTMT adatbázisban megjelenő adatokat kell figyelembe venni, a publikációs tevékenységet az MTMT-ben szereplő adatokkal kell bizonyítani. Az MTMT adatbázisában nem szereplő művek az oktató, kutató, illetve hallgató tudományos publikációs tevékenységének megítélése során nem vehetők figyelembe.

(5) Az MTMT, illetve annak keretében az Egyetem adatbázisának működtetéséért a rektor által kijelölt intézményi megbízott felel. Az intézményi megbízott a rektor szakmai felügyelete mellett látja el tevékenységét. Az MTMT intézményi megbízottjának nevét és elérhetőségét jelen utasítás melléklete tartalmazza. A megbízás visszavonásig szól.

(6) Az intézményi megbízott:

- a) képviseli az Egyetemet az MTMT Program Tanácsában (továbbiakban MTMT PT),
- b) közvetíti és képviseli az Egyetem MTMT-n belüli adatbázisa kialakításával kapcsolatos elvi és gyakorlati kérdéseket az MTMT szervezetében,
- c) az MTMT PT ülésein megvitatja és megszavazza az Egyetem részvételét érintő szakmai és anyagi vonatkozású ügyeket előzetes egyetemi egyeztetés alapján,
- d) beszámol az Egyetem vezetésének az MTMT működésével kapcsolatos eseményekről,
- e) biztosítja a szakmai kommunikációs tevékenységet és a nyilvánosságot, koordinálja a képzést, a módszertani felkészítést, részt vesz az Egyetemen az MTMT adminisztratív ügyeinek alakításában.

(7) Az MTMT, illetve az annak keretében működő egyetemi adatbázis működtetésének szakmai koordinálását, felügyeletét a Szent István Egyetem Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár (továbbiakban SZIE KDKL) látja el.

(8) Az Egyetemen a rektor az MTMT adminisztratív feladatainak koordinálására intézményi adminisztrátort nevez ki. Az intézményi adminisztrátor nevét és elérhetőségét jelen utasítás melléklete tartalmazza. Megbízása visszavonásig szól.

(9) Az intézményi MTMT adminisztrátor:

- a) regisztrálja és karbantartja a karok és más szervezeti egységek adatait az adatbázisban,
- b) regisztrálja és karbantartja a kari adminisztrátorok adatait az adatbázisban,
- c) figyelemmel kíséri az MTMT adatbázis szerkezetében történt fejlesztéseket, ezekről tájékoztatja a kari adminisztrátorokat,
- d) kapcsolatot tart az intézményi megbízottal és a kari adminisztrátorokkal,

e) képviseli az Egyetemet az MTMT Információ-Technológiai Szakbizottságában (továbbiakban ITSZB).

(10) Az Egyetem az Egyetemi Könyvtár javaslatára az MTMT Bibliográfiai Szakbizottságába (továbbiakban MTMT BSZB) intézményi képviselőt nevez ki. Az MTMT BSZB képviselő nevét és elérhetőségét jelen utasítás melléklete tartalmazza. Megbízása visszavonásig érvényes.

(11) Az MTMT adatbázis működtetését karonként kijelölt adminisztrátorok segítik, továbbá adatkezelők is kijelölhetők.

(12) A kari MTMT adminisztrátort a dékán jelöli ki. Amennyiben a kari MTMT adminisztrátor az Egyetemi Könyvtár alkalmazottja, a dékán az Egyetemi Könyvtár főigazgatójának egyetértésével bízza meg.

(13) A kari MTMT adminisztrátor:

- a) regisztrálja és felügyeli a kari szervezeti egységek (alegységek) adatait,
- b) regisztrálja és felügyeli az egységekhez (alegységekhez) tartozó szerzők adatait, hozzárendeli a szerzőket az egységekhez,
- d) megszervezi a kari adminisztráció szintjeit,
- e) segítséget nyújt a szerzőknek, az MTMT használatával kapcsolatban,
- f) figyelemmel kíséri az MTMT adatbázis szerkezetében történt fejlesztéseket, ezekről tájékoztatja a felügyelete alá tartozó szervezeti egység dolgozóit,
- g) kapcsolatot tart az intézményi megbízottal, az intézményi adminisztrátorral és az MTMT BSZB egyetemi képviselőjével.

(14) Az MTMT adatbázis feltöltésében minden szintű egységben adatkezelők működhetnek közre. Az adatkezelők a szerzők felügyelete mellett technikai segítséget nyújtanak. Az adatkezelők által bevitt adatok helyességéért a szerzők felelősek.

Az MTMT feltöltése, nyilvánossá tétel

3. §

(1) Az MTMT adatbázisba a művek adatainak az előírásoknak megfelelő formában és tartalommal való feltöltéséért, az adatok hiteles, helyes és teljes tartalmáért a mű szerzője a felelős (adatkezelő felkérése esetén is).

(2) A szerző

- a) rögzíti az adatbázisban saját műveit – ideértve a társszerzőkkel alkotott korábbi műveket is –, valamint idézőit, és nyilvánossá teszi azokat,
- b) ellenőrzi az adatbázisban rögzített műveket, duplumok esetén intézkedik azok törléséről,
- c) rendszeresen, évente legalább egy alkalommal ellenőrzi az adatbázisban rögzített műveket és idézeteket, elvégzi a szükséges javításokat, kiegészítéseket.

(3) Az adatkezelők feladatai:

- a) hozzárendelik a társszerzők által korábban rögzített műveket a szerzőkhöz,

- b) rögzítik a szerzők felkérésére, az általuk átadott lista alapján a szerzők műveit és a művek idézőit,
- c) a szerzők megbízása alapján egyéb, az adatbázis feltöltésével kapcsolatos feladatot vehet át.

(4) Az Egyetemi Könyvtár szakkönyvtárai az adatok felvitelében egyedi megállapodás alapján részt vehetnek.

Teljes szöveges dokumentumok gyűjtése

4. §

(1) Az MTMT-be történő adatszolgáltatással egyidejűleg, ezen rektori utasítás hatálybelépését követően kötelező a publikációk teljes szövegének eljuttatása az Egyetemi Könyvtár részére, amennyiben ezek elektronikus formában rendelkezésre állnak. Az adatszolgáltatás módjáról és formátumáról az Egyetemi Könyvtár szabályzatban rendelkezik.

(2) A tárolás célja a megőrzés, igény szerinti adatszolgáltatás, valamint a vezetői információs rendszer(ek) és a minőségirányítási rendszerek igényeinek kiszolgálása.

(3) A beadott elektronikus dokumentumok zárt, a nyilvánosság számára nem hozzáférhető intézményi repozitóriumban (SZIA) kerülnek tárolásra. Az Egyetemi Könyvtár szabályzatban határozza meg a hozzáféréshez és publikáláshoz szükséges jogosultságokat. Alapesetben a dokumentumok az intézményi tudásvagyon részeként kerülnek archiválásra és a szerzői jogi előírások betartása mellett minden esetben a dokumentum tulajdonosa rendelkezhet az adott dokumentum hozzáférhetőségéről.

Záró és hatályba léptető rendelkezések

5. §

Jelen utasítás 2012. január 1. napján lép hatályba.

Gödöllő, 2011. december 30.

Solti László

Dr. Solti László
rektor

1. számú melléklet

A SZIE MTMT képviselői

A SZIE képviselői

Intézmény	Név	Cím
SZIE	Koósné Török Erzsébet	Az MTMT Program Tanács tagja
SZIE	Orbán Éva	Az MTMT Bibliográfiai Szakbizottság tagja
SZIE	Háromszéki-Virág Fruzsina	SZIE intézményi adminisztrátor
ABPK	Majorné Csikós Márta	Kari Részleg-adminisztrátor
ÁOTK	Miszori Katalin	Kari Részleg-adminisztrátor
GK	Bánfiné Kovács Mária	Kari Részleg-adminisztrátor
GK	Balogh Zsuzsanna	Kari Részleg-adminisztrátor
GEK	Berze Lajos	Kari Részleg-adminisztrátor
GTK	Kristóf Ibolya	Kari Részleg-adminisztrátor
MKK	Gyurkó Péter	Kari Részleg-adminisztrátor
TSK	Molnárné Pető Beáta	Kari Részleg-adminisztrátor
TSK	Daróczi Sándorné	Kari Részleg-adminisztrátor
YMÉK	Dancs Ágnes	Kari Részleg-adminisztrátor

■ MTMT fogalomjegyzék

Forrás: A Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) publikációs adatbázis szolgáltatások országos kiterjesztése című kiemelt projekt felhívás szövegéből (Kódszám: TÁMOP- 4.2.5.A-11/1)

- **Adatok hitelesítése:** Az MTMT rendszerébe bekerült adatokat az adminisztrátornak ellenőriznie kell, hogy megfelel-e a valóságnak, és csak azután tekinthető hitelesnek.
- **Adminisztrátor láttamozás vagy adminisztrátor jóváhagyás:** Az adminisztrátor által ellenőrzött és bibliográfiailag helyes közlemények, idézők jelölésére szolgál.
- **Adminisztrátor:** Adminisztrátori teendőkkel megbízott természetes személy. Megkülönböztethetünk központi és intézményi adminisztrátort. A rendszer adminisztrációs feladatait ellátó regisztrált személy.
- **Akkreditációs intézmény:** Olyan intézmény vagy testület (például OTKA), amely számára az MTMT biztosít szabványos hiteles adatokat illetve statisztikákat.
- **Anonim lekérdező:** Olyan nem regisztrált személy, aki használhatja az MTMT nyilvános kereső felületét.
- **Bibliográfiai adatbázis:** Olyan adatbázis, amelyből az MTMT adatokat tölthet át a saját adatbázisába. (Ilyen adatbázis lehet például a Scopus, a MATARKA, vagy az SZTE Egyetemi Könyvtárának szakirodalmi nyilvántartása.)
- **Duplum szűrés bevitelnél:** A duplumok kiszűrésének egyik lépése, hogy a felvitelnél megvizsgálják, hogy a felvinni kívánt publikáció vagy idéző szerepel-e már a rendszerben.
- **Duplumok kezelése:** A rendszerbe többször bekerült publikációk és idézők adatainak megkeresése és törlése.
- **EISZ Nemzeti Program:** Az **EISZ - Elektronikus Információszolgáltatás**
- **Nemzeti Program** – a mindenkori oktatásért felelős minisztérium által felügyelt nemzeti program, amely központilag, nemzeti licence alapján nemzetközi és magyar információforrások használatát teszi lehetővé a felsőoktatás hallgatói, oktatói és kutatói, valamint a tudományos kutatóintézetek munkatársai számára.
- **Felhasználó:** Olyan természetes személy, aki a szoftvert bármilyen szinten használja (nem regisztrált személy, szerző, adminisztrátor).
- **Felügyelő Testület:** Feladata a hosszú távú stratégia véleményezése, a működés felügyelete, a gesztor szervezetek véleményének összesítése.
- **Hazai bibliográfiai adatbázis:** Olyan (elsősorban magyarországi) nyilvántartások, amelyek az MTMT rendszerével párhuzamosan működnek, és nem csak adatot szolgáltatnak az MTMT számára, hanem adatokat vissza is kapnak onnan.
- **Hitelesített adatszolgáltatás:** Egyes intézmények, tanszékek vagy karok számára hitelesített adatokat szolgáltat az MTMT.
- **Hivatkozás:** A rendszerben egy idéző és egy publikáció között definiálható egyirányú kapcsolat, amely pontosan akkor áll fenn, ha az idézőben található hivatkozás az publikációra.
- **Hivatkozások hitelesítése:** A rendszerben található publikációk és idézők közti kapcsolatok ellenőrzése, hitelesítése.
- **Idéző:** Olyan cikk, könyv vagy annak részlete, disszertáció, stb., amely hivatkozik az adatbázisban található legalább egy publikációra. Egy publikáció idéző is egyben, ha a publikáció hivatkozik egy másik publikációra.
- **Idézők felvitele, hivatkozások megadása:** A publikációk karbantartásának része a publikációkhoz tartozó idézők felvitele, illetve a hivatkozott publikáció(k)hoz rendelése.

- **Intézmény, részleg hozzárendelés:** A közlemény szerzői néven keresztül történő tagintézményhez vagy annak részlegéhez kapcsolása.
- **Intézmény:** Az intézmény fogalma alatt bármilyen kicsi vagy nagy, tagolatlan, vagy erősen tagolt belső szerkezetű szervezetet értünk, melynek munkatársai foglalkoznak tudományos kutatással. Például felsőoktatási intézmény, kutatóintézet, múzeum, kutató-fejlesztő vállalkozás.
- **Intézmények és felhasználók kezelése:** Az MTMT partnerintézmények adatainak, hierarchiájának, valamint a regisztrált felhasználóknak, illetve ezek kapcsolatainak a karbantartása.
- **Jóváhagyás:** A közlemény vagy idéző láthatóvá, nyilvánossá tétele.
- **Kiadó:** Olyan tudományos publikációkat megjelentető kiadó, amely bibliográfiai adatokat szolgáltat az MTMT részére.
- **Kiemelt kutató:** Habilitáló oktató, docens vagy annál magasabb egyetemi besorolású kutató, tudományos főmunkatárs; akiknek MTA vagy FP7, FP8 pályázathoz szükségük van önálló pályázóként a teljes életmű feldolgozására.
- **Kommunikáció:** A regisztrált felhasználók (szerzők és adminisztrátorok) a rendszer különböző csatornáit (a belső levelezést vagy a fórumot) használják az egymással történő kapcsolattartásra.
- **Közlemény vagy Publikáció:** Az adatbázis regisztrált felhasználója által írt cikk, könyv vagy annak részlete, disszertáció, stb.
- **MTMT:** Magyar Tudományos Művek Tára - publikációs adatbázis és a program neve
- **MTMT Koordinációs Iroda:** Feladata az operatív végrehajtás, illetve a tagintézményi koordináció.
- **Nyilvános kereső:** Az adatbázis nyilvánosan, belépési kódok nélkül elérhető keresője. A keresőben a közleményeknek és a felhasználóknak a megjelenítése három kritériumhoz kapcsolódik. Adott felhasználó neve a keresőben akkor látható, ha kitöltötte (vagy az adminisztrátor a kérésére beírta) a Publikációs/idézetségi adatok érvényessége mezőt. Közlemények adott felhasználóra keresve csak akkor láthatóak, ha a szerzői hozzárendelés és a jóváhagyás megtörtént.
- **Program Tanács:** Feladata a stratégia kialakítása, a rendszerfejlesztés főirányának kijelölése és lobby tevékenység.
- **Publikáció adatainak felvitele:** Publikációk karbantartásának egyik lépése a publikáció adatainak felvitele az MTMT rendszerébe.
- **Publikáció kezelése:** A publikációk és idézők adatainak felvitele, hitelesítése és karbantartása.
- **Publikációk és idézők hitelesítése:** A rendszerbe felvitt publikációk és idézők adatainak ellenőrzése, hitelesítése.
- **Publikációs adatok automatikus exportálása:** Publikációknak az MTMT rendszerből történő automatikus exportálása egy másik bibliográfiai rendszerbe.
- **Publikációs adatok automatikus importálása:** Publikációknak az MTMT rendszerbe történő automatikus importálása egy másik bibliográfiai rendszerből.
- **Publikációs adatok exportálása:** Az MTMT rendszerben tárolt adatoknak a felhasználó által kiválasztott részének (pl. találati lista) kimentése adott formátumban.
- **Publikációs adatok importálása:** Publikációknak az MTMT rendszerbe történő feltöltése egy szabványos formátumú fájlból.
- **Publikus keresés, lekérdezés:** Nem regisztrált felhasználók számára biztosított egyszerű keresés az MTMT adatbázisában.
- **Regisztráció:** Egy új szerző regisztrál az MTMT rendszerébe.
- **Repozitórium:** A „repozitórium” szó közép- és újkori latin megfelelője könyvtári, levéltári raktárt jelentett. Ma a repozitórium egyetemeken és kutatási intézményekben

működő dokumentumszerveret jelent, amely tudományos és oktatási anyagok archiválását és díjmentes hozzáférhetővé tételét szolgálja az egész tudományos világ számára (informatikai meghatározás).

- **Saját publikáció adatainak felvitele:** A szerző saját publikációi karbantartásának egyik részfeladata a publikáció adatainak felvitele.
- **Saját publikáció kezelése:** A szerző tulajdonában lévő publikációk adatainak karbantartása.
- **Szerző hitelesítése:** A rendszerbe regisztráló személy adatainak az ellenőrzése és hitelesítése, melynek elfogadása után az adott személy szerzői jogosultságokat szerez a rendszer használatához.
- **Szerző neve:** A szerző hivatalos neve.
- **Szerző:** Az a természetes személy, aki egyedi azonosítóval és jelszóval rendelkezik, melyekkel a saját felületére léphet be adatbevitel vagy adatlekérdezés céljából.
- **Regisztrált felhasználó:** aki a saját publikációit viszi fel és tartja karban.
- **Szerzői hozzárendelés:** A szerző és a közleményében használt szerzői név összekapcsolása. A szerző életművében a szerzői hozzárendelés hiányában nem láthatóak a közlemények.
- **Szerzői név:** Az a név, ami a közleményekben, idézőkben szerepel a szerzői névsorban. Ez a név a közleményekben nem minden esetben egyezik meg a szerző nevével. Ezekre az eltérésekre példák az írói álnév, a névváltoztatás, az adott idegen nyelv konvencióinak követése, a kiadó által hibásan írt szerzői név, a születéskori vagy házassággal szerzett név lehetséges használata. Egy szerzőhöz több szerzői név is tartozhat.
- **Tagintézmény:** Olyan intézmény vagy testület, amely számára az MTMT biztosít egyedi vagy szabványos hiteles adatokat és statisztikákat, illetve tárolja a publikációi adatait.
- **Találati lista:** A gyors vagy a részletes keresés illetve a tallózás eredményeképpen kapott publikációk adatainak listája.
- **Tallózás, keresés, lekérdezés:** Tallózás az MTMT adatbázisában található információk között, vagy keresés adott feltételek szerint.
- **Technikai Tanács:** Feladata a rövid távú stratégia, éves fejlesztési terv kialakítása. Két működési egységre bontható: IT és könyvtári szakbizottság.
- **Törzsadat:** A rendszerbe felvihető, előre bekegategorizálható tulajdonságok.
- **Törzsadatok kezelése:** Az MTMT rendszerben található törzsadatok kezelése.
- **Tulajdonos:** Az a személy, aki a bekerült közleményt vagy idézöt felviszi, illetve karbantartja. Egy közleménynek vagy idézőnek csak egy adatgazdája lehet, általában az a szerző, aki a közleményt, idézetet bevitte, míg több adminisztrátor is szerkesztheti a közlemények és idézők adatait.